

D – 8. tř. (12)

NÁRODNÍ OBROZENÍ

Období: **konec 18. stol. – polovina 19. stol.**

Situace v českých zemích:

- němčina úředním jazykem
- němčina převládá ve školství, mezi vzdělanci, ve městech, ve vyšší společnosti

Cíle NO:

- oživit a obnovit český jazyk
- podat pravdivý obraz české minulosti
- vydobýt rovnoprávné postavení českého národa v monarchii

Hlavní oblasti zájmu:

jazyk, literatura, divadlo, historie, umění, věda

Podíl na rozvoji NO měli nejen vzdělanci, ale i česká šlechta → podporovala nadané učence, školy, divadla, učené společnosti, muzea (Praha – Národní muzeum, dříve Vlastenecké).

Oživeným jazykem se začala psát umělecká literatura, noviny, časopisy i vědecké spisy → vzniká odborné názvosloví v mnoha vědních oborech.

Významné osobnosti:

Josef Dobrovský – jazykovědec – autor první české gramatiky

Josef Jungmann – jazykovědec – Slovník česko-německý (veškerá slovní zásoba)

Václav Matěj Kramerius – vydavatel českých knih a prvních českých novin

František Palacký – historik, zakladatel moderního českého dějepisectví

Jan Svatopluk Presl – vypracoval přírodovědné názvosloví

František Ladislav Čelakovský, Karel Jaromír Erben, Karel Hynek Mácha – básníci

Matěj Kopecký – loutkář

Josef Kajetán Tyl – divadelník

Karel Havlíček Borovský – novinář, politik

Národní obrozenci (vlastenci) zachránili český jazyk, národní kulturu, rozvíjeli vědu i umění. Avšak na středních a vysokých školách se nadále vyučovalo jen německy.

DÚ: *zjisti a zapiš základní informace*

divadlo Bouda